

**УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО
МЕХАНІЗМУ СИСТЕМИ АПК В УМОВАХ
АКТИВІЗАЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ**

МОНОГРАФІЯ

Стереотипне видання

Видавництво «Магнолія 2006»
Львів

УДК 338.436
У 31

*Відтворення цієї книги або будь-якої її частини
заборонено без письмової згоди видавництва.
Будь-які спроби порушення авторських прав бу-
дуть переслідуватися у судовому порядку.*

*Рекомендовано до друку Вченою радою Національного університету
харчових технологій*

Рецензенти:

Коренюк П.І. – д.е.н., професор кафедри економіки будівельної галузі Дніпропетровської державної академії будівництва та архітектури;
Збарський В.К. – д.е.н., професор, завідувач кафедри аграрної економіки ім. І.Н. Романенка Національного університету біоресурсів і природокористування України;
Бутенко М.І. – д.е.н., професор, зав. відділом Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України;

Удосконалення фінансового механізму системи АПК в умовах активізації глобалізаційних процесів. Монографія. Стереотипне видання / Т.А. Говорушко, В.П. Мартиненко, А.В. Сілакова, Н.І. Климаш та інші/: – Львів «Магнолія 2006» – 264 с.

«Магнолія 2006»

ISBN 978-617-574-103-0

У монографії розглянуто науково - теоретичні засади і практичні аспекти функціонування фінансового механізму системи АПК. Розроблено рекомендації щодо ключових напрямів його удосконалення з урахуванням стрімких змін у зовнішньому середовищі.

Особливу увагу приділено теорії фінансового механізму, аналізу його ефективності на підприємствах – лідерах системи АПК.

Перспективи удосконалення фінансового механізму системи АПК в умовах активізації глобалізаційних процесів визначено по ключових напрямках, реалізація яких дозволить підвищити якість складових фінансового механізму.

Монографія розрахована на науковців, студентів, аспірантів та всіх тих, хто цікавиться науково-теоретичними і практичними питаннями фінансового забезпечення підприємств у сучасних умовах господарювання.

© Т.А.Говорушко,
В.П. Мартиненко
© «Магнолія 2006»

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК ТЕОРІЇ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ СИСТЕМИ АПК В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	
1.1. Фінансовий механізм у системі забезпечення економічного зростання і розвитку суспільства	6
1.2. Фінансове планування як складова фінансового механізму підприємств	23
1.3. Фінансові інструменти в системі фінансового механізму підприємств	40
1.4. Податкове планування та його оцінка в системі фінансового механізму виробничих підприємств.....	59
1.5. Антикризове фінансове управління підприємств системи АПК в умовах активізації глобалізаційних процесів.....	76
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ СИСТЕМИ АПК	
2.1. Тенденції розвитку системи АПК в умовах активізації глобалізаційних процесів	91
2.2. Аналіз джерел фінансування підприємств кондитерської промисловості... ..	101
2.3. Аналіз результативності фінансового механізму підприємств молочної промисловості	19
2.4. Оцінка стратегічних позицій підприємств молочної промисловості в умовах євроінтеграції	137
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ СИСТЕМИ АПК В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	
3.1. Інноваційна політика як необхідна умова удосконалення фінансового механізму підприємств у сучасних умовах господарювання	157
3.2. Застосування теорії прийняття рішень при виборі джерел фінансування інвестиційної діяльності підприємств	174
3.3. Методичний підхід до управління ефективністю на основі прогнозування сценаріїв розвитку підприємств кондитерської промисловості	181
3.4. Запровадження сучасних страхових технологій в систему фінансового механізму підприємств системи АПК.....	195
3.5. Грошово-кредитні відносини в системі фінансового механізму регулювання економіки	205
ВИСНОВКИ	218
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	222
ДОДАТКИ	232

ВСТУП

Фінансовий механізм – це складне фінансове явище, що формується на різних рівнях соціально-економічної організації суспільства.

На більш високому рівні фінансовий механізм є системою фінансових відносин, які виникають на стадії формування, розподілу і перерозподілу ВВП з приводу створення, акумуляції і використання фінансових ресурсів.

На менш високому рівні фінансовий механізм є системою нормативно-правових актів, що регулюють фінансові відносини.

Фінансовий механізм – це, по суті методичні, організаційні і правові положення та заходи, які визначають функціонування фінансів у економіці країни, їх практичне використання для досягнення визначених відповідними програмами цілей і завдань. Фінансовий механізм можна визначити як комплекс спеціально розроблених і законодавчо закріплених у державі форм і методів створення та використання фінансових ресурсів для забезпечення економічного розвитку та соціальних потреб громадян.

Елементами фінансового механізму слід визнати фінансові відносини, фінансові важелі, фінансові методи, правове та інформаційно-методичне забезпечення фінансового управління. З нашої точки зору фінансовий механізм системи АПК можна трактувати як сукупність методів, важелів, інструментів і форм прояву, створення і використання і фінансових ресурсів, за допомогою яких забезпечуються процеси ефективного розвитку підприємств на інноваційній основі.

Саме з цих позицій реалізовувалось колективне дослідження, що пропонується у формі монографії для широкого кола читачів. Додатково було враховано аспект посилення впливу глобалізаційних процесів на фінансово-господарську діяльність підприємств, що формують систему АПК.

Структуру монографії створюють індивідуальні науково-дослідні роботи професорсько-викладацького складу кафедри фінансів Національного університету харчових технологій, систематизація яких дозволила розвинути у першому розділі теорію фінансового механізму підприємств системи АПК в умовах активізації глобалізаційних процесів у контексті дослідження самої сутності фінансового механізму з врахуванням поглядів відомих як вітчизняних так і зарубіжних учених; фінансового планування, фінансових інструментів; податкового планування та антикризового фінансового управління.

У другому розділі здійснено аналіз ефективності фінансового механізму вибраних для дослідження підприємств кондитерської і молочної промисловості. Досліджено тенденції розвитку системи АПК в умовах активізації глобалізаційних процесів, реалізовано аналіз джерел фінансування підприємств кондитерської промисловості та аналіз результативності фінансового механізму, оцінено стратегічні позиції підприємств молочної промисловості в умовах євроінтеграції.

Результати, отримані в перших двох розділах, дозволили обґрунтувати перспективи вдосконалення фінансового механізму підприємств системи АПК з врахуванням авторських методичних рекомендацій щодо формування інноваційної політики, необхідної для забезпечення швидкого економічного зростання. Запропоновано застосовувати теорію прийняття рішень при виборі джерел фінансування інвестицій-

ної діяльності підприємств. Змістовним є методичний підхід до розробки прогностичних сценаріїв розвитку підприємств кондитерської промисловості. Не залишились поза увагою і сучасні особливості національної системи страхування сільськогосподарських ризиків та шляхи їх удосконалення.

Наукові результати, що викладені у монографії, пройшли апробацію на численних Міжнародних та Всеукраїнських конференціях, в т.ч. на XXIV Міжнародному колоквіумі Інституту CEDIMES, Київ (Україна, НУХТ), 28 жовтня – 3 листопада 2013 р. Секція 1. Продовольство — діяльність у широкому сенсі (громадський і культурний аспект).

Свій внесок у підготовку монографії здійснили кандидати економічних наук, доценти кафедри фінансів НУХТ Дем'яненко Інна Вікторівна (п.1.1. і п.3.5.) і Багацька Катерина Володимирівна (п.1.2.); кандидат технічних наук, доцент Ситник Інна Петрівна (п.1.3.); доктор економічних наук, професор кафедри фінансів НУХТ Мартиненко Василь Петрович (п. 1.4.); к.е.н., доцент Гнатенко Олена Андріївна і старший викладач кафедри фінансів НУХТ Еш Світлана Миколаївна (п.1.5.); к.е.н., доценти кафедри фінансів НУХТ Климаш Наталія Іванівна (п. 2.1. і п.3.3.) і Сілакова Ганна Віталіївна (п. 2.2. і п.3.2.); к.е.н., доцент кафедри фінансів НУХТ Лановська Галина Іванівна (п.3.1.); аспіранти Арич Михайло Іванович (п.2.3.) і Кулинич Юрій Михайлович (п.2.4.); к.е.н., доценти Шірінян Лада Василівна, Стецюк Володимир Михайлович, д.е.н., професор Говорушко Тамара Андріївна (п.3.4.).

Авторський колектив буде вдячний всім зацікавленим особам в організації стратегічного партнерства на ниві наукових досліджень і продовженні спільних результативних пошуків задля прискорення входження України у європейський науковий простір.

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ СИСТЕМИ АПК В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МОНОГРАФІЯ

Стереотипне видання

Формат 70x100/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. арк. 18,5.

ПП «Магнолія 2006»

м. Львів-53, 79053, Україна, тел.+380503701957

e-mail: magnol06@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції: серія ДК № 2534 від 21.06.2006 року,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України

Надруковано у друкарні видавництва «Магнолія 2006»